

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1248 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Derinimo pažymoje naudojami sutrumpinimai:

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas – Įstatymas

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos – Įstatyme nurodytos teritorijos

Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytos teritorijose, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, – Kompensacijos

Kompensacijos apskaičiavimo ir išmokėjimo metodika – Metodika

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos – SŽNS

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pasiūlymų ir pastabų vertinimas
1	Lietuvos žemės savininkų sąjungos Šiaulių skyriaus 2019-12-12 raštas	1. Siūloma Metodikoje pateikti aiškumą dėl vienkartinės ir periodinės Kompensacijos nustatymo ir taikymo. LŽSS Šiaulių skyrius mano, kad periodinė Kompensacija turi būti mokama ne 3 metus, o tol, kol egzistuoja specialiosios žemės naudojimo sąlygos, todėl siūlo išbraukti „bet ne ilgiau kaip 3 metus“ ir įrašyti „Periodinė Kompensacija mokama kiekvienais metais pagal apskaičiuotą dydį“.	Atsižvelgta iš dalies Atsižvelgta į pastabos dalį dėl aiškumo ir nurodyta, kad sprendimą mokėti vienkartinę ar periodinę Kompensaciją priima Kompensaciją išmokantis asmuo ar institucija, <i>atsižvelgdamas (atsižvelgdama) į apskaičiuotą Kompensacijos dydį ir turimas lėšas ar asignavimus</i> . Neatsižvelgta į pastabos dalį dėl neterminuoto Kompensacijos mokėjimo: Įstatymo 13 str. 1 d. nurodo, kad <i>Kompensacija išmokama vieną kartą arba mokama kiekvienais metais ne ilgiau kaip 3 metus</i> , išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose nustatyta kitaip. Jokių neterminuotų mokėjimų, mūsų nuomone, negali būti, nebent įstatymais bus nustatyta kitaip.
2	Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos 2019-12-12 raštas Nr. 73	1. <...> miškų ūkinei veiklai ypač didelę įtaką turės šių dviejų SŽNSI straipsnių įsigaliojimas: 69 str. 1 dalies 21 ir 22 punktai ir 88 str. 2 dalies 5 punktas. Šiuo nauju reglamentavimu nustatyti nauji draudimai vykdyti plynuosius ir (ar) atvejinius pagrindinius miško kirtimus <...>. SŽNS įstatymo 13 str. aiškiai įtvirtinta, kad kompensacijos dėl specialiųjų žemės	Atsižvelgta iš dalies Atskiros kompensacijų dėl SŽNS, nurodytų Įstatyme, taikymo tvarkos numatytos Aviacijos, Atsinaujinančių išteklių energetikos, Saugomų teritorijų įstatymuose. Pastaboje minimos Įstatymo 69 ir 88 straipsnių nuostatos taikomos veiklai saugomose teritorijose. Kompensacijos už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus išmokamos Saugomų

		naudojimo sąlygų taikymo nustatytose šiame įstatyme nurodytose teritorijose apskaičiuojamos ir išmokamos Vyriausybės nustatyta tvarka, todėl ši tvarka turėtų būti labai aiškiai detalizuojama vieningoje Metodikoje, įgyvendinančioje SŽNSĮ.	teritorijų įstatyme nurodyta tvarka: 32 ¹ straipsnyje numatyta, kad už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus išmokamos vienkartinės arba kasmetinės kompensacijos. Tam, kad būtų užtikrintas teisinis aiškumas dėl įstatymą įgyvendinančių teisės aktų taikymo, numatoma koreguoti Vyriausybės nutarimą, kuriuo nustatyta kompensacijų už apribojimus saugomose teritorijose apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka, susiejant šią tvarką su Įstatymo nuostatomis.
3	Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos 2019-12-12 raštas Nr. 73	2. <...> siūlome tikslinti, kad periodinė kompensacija įstatymuose numatytais atvejais turi būti mokama tol, kol sklypuose arba jų dalyse galioja specialiosios žemės naudojimo sąlygos.	Neatsižvelgta Argumentai pateikti atsakyme į 1 pastabą.
4	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2019-12-20 raštas Nr. ((27.18E-02)-5K-1919084)-6K-1906752	1. <...> Siūlome apsvarstyti galimybę Nutarimo projekte numatytą kompensacijos mechanizmą grįsti ne individualiu turto vertinimu, o aiškiais, skaidriais ir pamatuojamais bei objektyviais kriterijais, nustatant bendro pobūdžio formulę su pastovaus dydžio kintamaisiais, pagal kurią būtų apskaičiuojama minimali kompensacijos suma. Pavyzdžiui, gal tikslinga būtų vadovautis Maksimalaus dydžio vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės servitutu, nustatymo metodika <...>, kurioje yra aiškiai apibojamas kompensavimo mastas, numatantis, kad skaičiuojant kompensacijos dydį bus taikomas pastovaus dydžio koeficientas.	Neatsižvelgta Metodika parengta, atsižvelgus į Įstatymo nuostatas: Kompensacijos dydis apskaičiuojamas įvertinus taikomų SŽNS visumą: Įstatyme nustatyta, kad turi būti įvertinami nuostoliai, patiriami dėl vykdomos veiklos, suplanuotos veiklos, galimybės valdyti, naudoti ir (ar) disponuoti Nekilnojamojo turto registre įregistruotu nekilnojamoju daiktu sumažėjimo, galimybės naudoti žemės sklypą pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypo naudojimo būdą (būdus) praradimo, kiti nuostoliai. Atsižvelgus į Įstatymo 13 str. 4 d. nurodytą detalių kompensuotinių nuostolių sąrašą ir į Konstitucinio teismo išaiškinimus dėl teisingo atlyginimo apribojimų nuosavybės teisę, Metodikoje nurodomas ne visais atvejais vienodas pastovaus dydžio koeficientas, taikomas Kompensacijos dydžiui nustatyti (kaip, pvz., pastaboje minimoje metodikoje, išsamiai nenurodantis nekilnojamojo turto vertės sumažėjimo, nes apskaičiuojamas tik pagal tai, kokiai teritorijos daliai taikomi apribojimai nevertinant šių apribojimų apimties ir turinio), o neigiamų pasekmių apimtį nurodantis koeficientas. Ginčo prevencijos tikslais taikomų SŽNS visuma gali būti vertinama tik individualiai, nes turi būti kompensuojami visi patirti įrodyti nuostoliai ir kiekvienas atvejis yra individualus. Metodikos rengėjų nuomone, neigiamų pasekmių apimtį

			<p>nurodancio koeficiento dydžio parinkimas aiškus ir skaidrus: pagal dokumentais įrodytus nuostolius, patiriamus dėl konkrečių apribojimų (jiems lentelėje nustatyti atitinkami koeficiento Kn dydžiai) taikymo.</p>
5	Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento 2019-12-20 raštas Nr. 18-11477	<p>1. <...> Siekiant efektyvios, nuoseklios ir vienodos Kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo praktikos siūlome Kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo funkcijas pavesti vykdyti vienai kompetentingai institucijai bei nustatyti pateiktų duomenų (įrodymų) vertinimo kriterijus.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Įstatymas nenumato (ir nesuteikia Vyriausybei teisės įgalioti), kad Kompensacijos apskaičiavimo ir išmokėjimo funkciją atliktų viešojo administravimo subjektas.</p> <p>Metodikoje nenustatyti nuostolius įrodančių dokumentų vertinimo kriterijai, nes prašymą dėl Kompensacijos išmokėjimo pateikęs asmuo turi pats nurodyti konkrečius nuostolius, patirtus dėl konkrečių SZNS taikymo, ir pateikti juos įrodančius konkrečius dokumentus, todėl šie dokumentai atitinkamai konkrečiais atvejais bus skirtingi.</p>
6	Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento 2019-12-20 raštas Nr. 18-11477	<p>3. <...> Siūlome tikslinti ir subalansuoti Metodikos 27.3.1–27.3.2 ir 28.2.1–28.2.2 papunkčiuose nustatytus kriterijus ir (ar) apsvarstyti galimybę sumažinti numatytą koeficiento Kn dydį Kompensacijos išmokėjimo atveju.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atsakyta žemės sklypo ir (ar) nekilnojamojo daikto išpirkimo reglamentavimo (atveju, kai Kn lygus 1), sumažinti Kn dydžiai Metodikos 2 priede.</p> <p>Didžiausią Metodikoje taikomo koeficiento Kn dydį siūlytina palikti lygų 0,8. Metodikos rengėjų nuomone, toks dydis teisingas, jeigu nekilnojamojo turto iš esmės nebeįmanoma naudoti pagal paskirtį.</p>
7	Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019-12-16 raštas Nr. R2-(E)-3445	<p>1. <...> siūlome Projekte numatyti aiškus kriterijus, kuriais remiantis kompensaciją apskaičiuojantis ir išmokantis subjektas galėtų vienareikšmiškai nuspręsti, ar prašymą pateikusiam subjektui bus išmokėta vienkartinė ar periodinė kompensacija.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atsižvelgta į pastabos dalį dėl aiškumo (žr. atsakymą į 1 pastabą).</p> <p>Įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nenumato kriterijų ir (ar) delegavimo funkcijos Vyriausybei šiuos kriterijus nustatyti. Tai palikta nuspręsti konkrečiu atveju atskirai, atsižvelgus į patiriamos žalos dydį ir kompensaciją mokančios institucijos galimybes.</p>
8	Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019-12-16 raštas Nr. R2-(E)-3445	<p>2. <...> Pažymėtina, kad iš Projekto numatomos Metodikos nuostatų nėra aišku, kaip tarpusavyje koreliuoja Projekto 29 punkte, Metodikos 2 priede nuodoti koeficientai, taikomų apribojimų apimtys su Projekto 23 punkte įvardytais nuostoliais, kurie taip pat turėtų būti vertinami priimanant sprendimą, kurį</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Koeficientų Kn dydžiai nustatyti proporcingai apribojimų apimčiai. Proporcingumo principas akcentuojamas EŽTT ir LAT praktikoje. Teismų praktika yra nuosekli kompensavimo atžvilgiu – privalo būti kompensuojami visi įrodyti nuostoliai.</p> <p>Metodikos 23 punkte nurodyti nuostoliai dėl Įstatymo 13 str.</p>

	<p>koeficientą taikyti <...>.</p> <p><...> manytina, kad šiuo metu Projekte numatytos koeficientų ribos (nuo 0 iki 0,8) ir diskrecija kompensaciją išmokančiam subjektui kiekvienam individualiu atveju pagal skirtingą aibę įrodymų nuspręsti kompensacijos dydį sukuria teisinį neapibrėžtumą ir sąlygoja subjektyvumo faktoriaus atsiradimą ir didesnę ginčų tikimybę.</p> <p>Taip pat siūlytina įvertinti Projekto finansinę įtaką, t. y. kokios apimties lėšos bus reikalingos kompensacijoms išmokėti, kurių pagrindu būtų galimybė tiksliau įvertinti įtaką ne tik elektros energijos bei gamtinių dujų kainoms, bet ir kitų sektorių teikiamų paslaugų savikainai, bei atitinkamai užtikrinti, kad Projektu yra įtvirtinamos optimaliausios įstatymo įgyvendinimo priemonės, kurios yra proporcingos, sukeliančios mažiausias visuminės administracinės ir finansinės išlaidas ūkio subjektams ir namų ūkiams.</p>	<p>nustatytos taikomų SŽNS visumos (kartu su papildomais nuostoliais), Metodikos 29 punkte – <u>didžiausi koeficiento Kn (nekilnojamojo turto vertės sumažėjimo) dydžiai</u>, kai Kompensacija apskaičiuojama įvertinus nuostolius Įstatyme nurodytose teritorijose, nustatomose tenkinant <u>viešąjį interesą</u> (išskyrus atvejus, kai kompensacijos apskaičiuojamos ir išmokamos kituose įstatymuose nurodyta tvarka). Metodikos 2 priede nurodomi Kn dydžiai, taikomi vertinant nuostolius dėl konkrečių apribojimų.</p> <p>Neatsižvelgta</p> <p>Argumentai pateikti atsakyme į 4 pastabą.</p>
	<p>Taip pat siūlytina įvertinti Projekto finansinę įtaką, t. y. kokios apimties lėšos bus reikalingos kompensacijoms išmokėti, kurių pagrindu būtų galimybė tiksliau įvertinti įtaką ne tik elektros energijos bei gamtinių dujų kainoms, bet ir kitų sektorių teikiamų paslaugų savikainai, bei atitinkamai užtikrinti, kad Projektu yra įtvirtinamos optimaliausios įstatymo įgyvendinimo priemonės, kurios yra proporcingos, sukeliančios mažiausias visuminės administracinės ir finansinės išlaidas ūkio subjektams ir namų ūkiams.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Metodikos projektu nenustatomas naujas teisinis reguliavimas, o tik pagal Įstatymą nustatoma <i>Kompensacijų, kurios turi būti mokamos ir pagal iki 2020-01-01 galiojusį teisinį reguliavimą, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka. Pagal teismų praktiką ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 str. už nustatytus suvaržymus ir apribojimus turi būti teisingai atlyginta. Visi subjektai, kurie pagal Įstatymą turi mokėti kompensacijas, jas jau turėjo išmokėti arba turėjo būti įsivertinę atitinkamus kaštus (tais atvejais, kai Įstatyme nurodytos teritorijos nustatytos ar turėjo būti nustatytos). Subjektai, kurių naudai nustatomi suvaržymai ir apribojimai, neturi piktnaudžiauti savo padėtimi ir privalo teisingai atlyginti turto savininkų patiriamą žalą. Nuostolių, patiriamų dėl SŽNS taikymo, gali nebūti arba šie nuostoliai konkrečiu atveju gali būti skirtingi, todėl Aplinkos ministerija negali įvertinti, kiek prireiks lėšų atskiriems Kompensacijas išmokantiems asmenims ar</i></p>

		<p>institucijoms. <u>Atkreiptinas dėmesys, kad, jeigu Kompensacijas išmokantiems asmenims ar institucijoms nėra būtini nustatyti apribojimai, jų turinį ir (ar) teritorijų dydžius galima mažinti Istatymo pakeitimu. Jeigu Kompensaciją išmokantis asmuo ar institucija manytų, kad apribojimai nebūtinai ir finansinė našta dėl kompensavimo nepakeliamas, turėtų būti įvertintas apribojimų turinys ir inicijuojamas Istatymo pakeitimas. Konstitucinis Teismas taip pat yra konstatavęs, jog proporcingumo principas, kaip vienas iš konstitucinio teisinės valstybės principo elementų, reiškia, kad įstatyme numatytos priemonės turi atitikti teisėtus ir visuomenei svarbius tikslus, kad šios priemonės turi būti būtinos minėtiems tikslams pasiekti ir kad šios priemonės neturi varžyti asmens teisių ir laisvių akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti.</u></p> <p><u>Pažymime, kad rašte pateikta, mūsų nuomone, klaidinanti informacija dėl numatomo lėšų poreikio („vidutinė svertinė žemės sklypų 1 ha kaina 2018 m. (2 842 Eur/ha) ir 0,8 koeficientas“). 1 ha kaina galimai nurodyta pagal statistinę informaciją žemės rinkos sektoriuje, bet ne pagal Metodikoje siūlomą Masinėse žemės vertinimo taisyklėse nustatytą tvarką (pvz., Vilniaus rajone žemės ūkio paskirties žemės kaina keliais kartus mažesnė). Be to, atvejai, kai žemės sklypo savininkas nebegalės naudoti savo nekilojamojo turto pagal paskirtį (t. y. kai Kn bus lygus 0,8), bus labai reti, galimi atvejai, kai pagal Metodiką Kn lygus 0, todėl visais atvejais orientuotis į didžiausią koeficientą, mūsų manymu, neobjektyvu ir neproporcinga.</u></p> <p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Metodikoje papildomai nurodyta, kad vienkartinė Kompensacija mokama vieną kartą ne vėliau kaip per 3 metus nuo sprendimo tenkinti prašymą priėmimo dienos. Kompensacijos išmokėjimo terminas, mūsų nuomone, paliktinas laisvesnis, kad Kompensacijas išmokantys asmenys ar institucijos galėtų atitinkamai įgyvendinti savo finansinius įsipareigojimus.</p>
9	Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019-12-16 raštas Nr. R2-(E)-3445	<p><...> Projekte siūlytina numatyti ir vienkartinių kompensacijų išmokėjimo terminą, kuris, Tarybos vertinimu, galėtų būti ne ilgesnis nei pusė metų nuo reikalavimus atitinkančio prašymo pateikimo dienos.</p>
10	Lietuvos Respublikos	<p>Neatsižvelgta</p> <p>5. <...> siūlytina supaprastinti Metodikoje numatytą kompensacijų skaičiavimo tvarką: 1) atsisakant</p> <p>1) Argumentai dėl veiklos nuostolių įvertinimo pateikti atsakyme į</p>

	energetikos ministerijos 2019-12-17 raštas Nr. (10.2-12E)3-1804	vykdytos ar planuotos veiklos nuostolių vertinimo; 2) fiksuojant standartines Kn reikšmes pagal informaciją apie apsaugos zonas ir jose taikomus apribojimus, kurie turėtų būtų pateikiami kompensacijas išmokančiam asmeniui kartu su duomenimis apie sklypą arba nekilnojamąjį daiktą ir jame nustatytas dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas teritorijas.	4 pastabą (numatyta Įstatyme); 2) Metodikos 2 priede nurodyti koeficiento Kn dydžiai pagal nustatytų konkrečių apribojimų masą (atitiktis nekilnojamojo turto vertės sumažėjimui). Prašymą išmokėti Kompensaciją teikiantis asmuo turės nurodyti konkrečius apribojimus, dėl kurių taikymo jis patiria konkrečius dokumentais įrodytus nuostolius.
11	Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2019-12-17 raštas Nr. (10.2-12E)3-1804	7. Pažymėtina, kad nėra įvertintos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 141 straipsnio 3 ir 5 dalyse įvardytų teritorijų ir galimai mokėtinų kompensacijų apimtys, tenkančios atskiriems kompensacijų mokėtojas, taip pat nėra įvertinta, kaip greitai gali vykti tokių teritorijų nustatymas ir įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą, kokia prašymų dėl kompensacijų apimtis gali tekti per tam tikrą, pavyzdžiui, metų laikotarpį ir kokią finansinę naštą tai sukeltų kompensacijas išmokančiam asmeniui.	Neatsižvelgta Argumentai dėl Metodikos projekto finansinės įtakos. pateikti atsakyme į 8 pastabą, o Įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo ir įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą Metodika nenagrinėja.
12	Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2019-12-17 raštas Nr. (10.2-12E)3-1804	8. Kadangi Metodikos 6 punkte numatyti atvejai, kai kompensacija nemokama, kompensacijos mokėtojas, gavęs prašymą dėl kompensacijos turėtų turėti atitinkamą informaciją ir būti įsitikinęs tuo, ar kompensacija mokėtina, ar nemokėtina. Todėl siūlytina sukurti informacinę sistemą arba atitinkamai papildyti į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą įrašomus duomenis duomenimis, reikalingais veiksmingai vykdyti kompensacijų skaičiavimą ir išmokėjimą.	Atsižvelgta iš dalies Kompensacijos išmokėjimo faktas nėra nekilnojamojo turto kadastro duomuo, todėl pagal galiojantį teisinį reguliavimą negali būti įrašomas į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą. Kai pradės veikti Įstatyme nurodytų teritorijų registravimo sistema (Įstatyme numatyta, kad tai bus 2023-01-01), į ją bus galima įkelti duomenis apie Kompensacijos išmokėjimą (neišmokėjimą). Šiuo tikslu papildyta Nekilnojamojo turto kadastro ir registro modernizavimo projekto techninė specifikacija.
13	AB „Energinijos skirstymo	Bendrovė siūlo visus kompensavimo už žemės sklypuose nustatytus ar nustatomus apribojimus,	Neatsižvelgta Įstatymo nuostatos nenumato galimybės Vyriausybei nurodyti kitas

	operatorius“ 2019-12-13 raštas	nulemtus tiek servitūtų, tiek specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo būtinybę, klausimus reglamentuoti kompleksiskai, tai yra vienos institucijos – Energetikos ministerijos – rengiamais teisės aktais.	kompensavimo už nuostolius, patiriamus dėl ŠŽNS taikymo, tvarkas, jeigu jos nenumatytos įstatymuose.
14	AB „Energinės skirstymo operatorius“ pastabų lentelė prie 2019-12-13 rašto	1. Siūlome Nutarimo projekto 8 punktą išdėstyti taip: „<...> Kai dėl Įstatyme nurodytų teritorijų nustatymo turi būti gautas valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas, kompensacija dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų mokama netaikant Metodikos II skyriaus nuostatų. Šiais atvejais nuostolių, patiriamų dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo, nustatytose Įstatyme nurodytose teritorijose, atlyginimas aptariamas valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikime dėl Įstatyme nurodytos teritorijos (teritorijų) nustatymo.“	Neatsižvelgta Įstatymo 7 str. 5 dalyje nustatyta: „<...> Kai dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo buvo gautas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas, <i>jo patiriamų nuostolių dydis apskaičiuojamas ir šie nuostoliai atlyginami šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalimi.</i> <...> Kai šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodyti nuostoliai mokėtini iš valstybės valdomų juridinių asmenų lėšų, šių nuostolių dydis apskaičiuojamas pagal kituose (pagal atitinkamas reguliavimo sritis) įstatymuose nurodytas Vyriausybės patvirtintas kompensacijų nuostoliams atlyginti apskaičiavimo metodikas <...>“. Tai reiškia, kad pastaboje nurodytu atveju apskaičiuojama ne Kompensacija pagal pateiktą prašymą, o pagal Metodikos (arba kituose įstatymuose nurodytų metodikų, kai nuostoliai mokėtini iš valstybės valdomų juridinių asmenų lėšų) nuostatas – nuostoliai, kurių atlyginimas aptariamas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytiniame sutikime dėl Įstatyme nurodytos teritorijos nustatymo. Atsižvelgus į tai, manome, kad netikslinga papildyti Metodikos 8 punktą pastaboje siūlomomis perteklinėmis nuostatomis.
15	AB „Energinės skirstymo operatorius“ pastabų lentelė prie 2019-12-13 rašto	6. <...> Nutarimo projekto siūlomoje formulėje įtvirtinta papildomų nuostolių atlyginimo (Pn) atskira dedamoji, nevertinant, kiek netekimų padengia kompensacija, apskaičiuota pagal kitas dedamąsias, neatitinka LAT suformuotos praktikos ir vertintina kaip nepagrįstą žemės savininko praturtėjimą <...> Vadovaujantis jau susiklosčiusia praktika, Bendrovės nuomone, papildomų nuostolių įrodymų vertinimo teisė perduotina teismo	Neatsižvelgta Įstatymo 13 str. 4 d., be kitų Kompensacijos dydžio nustatymo dedamųjų, nurodyti ir <u>kiti nuostoliai</u> . Atsižvelgus į tai ir siekiant išvengti teisminių ginčų, Kompensacijos dydžiui apskaičiuoti Metodikoje numatyti <u>papildomi nuostoliai</u> . Prašymą teikiantis asmuo šiuos nuostolius turi pagrįsti atitinkamais finansinės, buhalterinės apskaitos dokumentais ar kitais pateiktais nuostolius įrodančiais dokumentais.

16	AB „Energijos skirstymo operatorius“ pastabų lentelė prie 2019-12-13 rašto	diskrecijai. 7. Nutarimo projektu numatoma, kad kompensaciją išmokantis asmuo, savarankiškai priims sprendimą dėl konkrečios Kn reikšmės, atsižvelgdamas į Metodikos 2 priede nustatytas didžiausias koeficiento reikšmes. Metodikos 2 priede koeficientų grupės diferencijuojamos pagal specialiųjų žemės naudojimo sąlygų „sunkumo“ laipsnį. <...> Siūlytina patikslinti Nutarimo projekto nuostatas atsižvelgiant į pastaboje išdėstytus motyvus panaikinant nuostolių pagrįstumo ir dydžio vertinimo prievolę.	Neatsižvelgta Argumentai pateikti atsakyme į 4 pastabą.
17	AB „Amber Grid“ 2019-12-13 raštas Nr. 7-214- 1175	12. <...> siūlytina apskritai atsisakyti Metodikos projekto 27.4 ir 28.3 papunkčių arba bent jau juose minimus papildomus nuostolius (Pn) aiškiai apibrėžti kaip realius, būtinus ir protingus būtent tiesioginius nuostolius, bet kuriuo atveju nustatant ir maksimalų dydį, kurio negali viršyti Kompensacija (įskaitant ir perskaičiavimo metu apskaičiuotas sumas).	Atsižvelgta iš dalies Metodikos 24 punkte papildomai nurodyta, kad, apskaičiuojant Kompensacijos dydį, įvertinami tik realūs ir pagrįsti nuostoliai, apibrėžti Civilinio kodekso 6.249 str. 1 d. Neatsižvelgta į pastabos dalį dėl maksimalaus Kompensacijos dydžio – turi būti teisingai atlyginama už be sutikimo nustatytais apribojimais sukeltus nuostolius, kitaip galimai būtų pažeistas proporcingumo principas, kuris taikomas apribojant nuosavybės teises.
18	Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2020-02-10 raštas Nr. R2-(D)-713	<...> siekiant teisinio nuoseklumo ir apibrėžtumo, vadovaujantis proporcingumo ir objektyvumo principais, siūlytina standartizuoti kompensacijų apskaičiavimą, eliminuojant individualų kiekvieno atskiro atvejo vertinimą, įrodymų analizę ir kt., bei apsiriboti vienu ar kelių konkrečių standartinių koeficientų, atspindinčių patiriamų nuostolių vidurkį, taikymu. Pavyzdžiui, Kompensacijų už servitus išmokėjimo metodikoje taikomi unifikuoti koeficientai 0,1 ir 0,5, kiekvienu atskiru atveju nėra atliekamas individualus nuostolių įvertinimas. Jei visgi būtų nuspręsta nekeisti šiuo metu Projekte pateikiamų kompensacijų apskaičiavimo formuliu, Projekte turėtų būti eliminuotas subjektyvumo faktorius apskaičiuojant kompensacijų dydžius	Neatsižvelgta Pastaboje minima metodika neapima įstatyme nurodytos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo visumos (detaliau argumentai pateikti atsakyme į 4 pastabą). Metodikos 29 punkte nurodyti koeficientai, atsižvelgiant į infrastruktūros rūšį (elektros tinklai, dujotiekis, naftotiekis, geriamojo vandens, nuotekų tvarkymo ir kt.) pagal apribojimų apimtį. Kai gaunamas infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimas (derinimas) projektui ar numatomai veiklai, koeficientai nustatomi pagal Metodikos 2 priedo lentelę, kurioje koeficiento Kn dydžio reikšmės priskirtos taikomų apribojimų grupės ir pagal tai yra parenkamas atitinkamas koeficientas. Kadangi skirtingose įstatyme nurodytose teritorijose taikomi skirtingi apribojimai, skiriasi ir taikomas koeficiento dydis. Pvz., gavus sutikimą iš vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo

		kiekienu individualiu atveju ir užtikrinant mažesnę administracinių išlaidų apimtį bei tuo pačiu minimizuojant ginčų tikimybę ir paslaugų (produkto) kainų augimą.	infrastruktūros savininko ar valdytojo galima statyti, rekonstruoti, griauti labai platų spektrą statinių, išskyrus specifinius atvejus (Įstatymo 43 str. 2 d.), tačiau gavus elektros tinklo savininko sutikimą, vis tiek draudžiama statyti statinius (Įstatymo 25 str. 2 d.). <u>Atsisakius individualaus kiekvieno atvejo vertinimo, mūsų nuomone, išlaidos Kompensacijoms padidėtų, nes, siekiant teisingai atlyginti, nebūtų įvertintos koeficientą Kn galimai mažinančios aplinkybės.</u>
19	Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos 2020-02-13 raštas Nr. 19	<p>2.1. <...> kadangi specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nustato tik SŽNSĮ, kompensacijų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka už visas SŽNS (įskaitant ir nustatomas miškams) turi būti numatyta <...> šioje Metodikoje.</p> <p>2.2. <...> jokia kita metodika negali nurodyti nuostolių skaičiavimo, o tik ši Metodika. Įstatymas tik daro išimtį, kad jei faktiškai buvo atlyginta (išmokėta kompensacija) ir jei ji sutampa su šiaame įstatyme nustatyta ir apskaičiuota, tik tokiu atveju kompensacijos mokėti nereikia <...>.</p> <p>2.3. <...> SŽNSĮ nustatyti ribojimai savo turiniu ir taikymo apimtimi skiriasi nuo Saugomų teritorijų įstatyme nustatytų apribojimų, todėl laikytina, kad SŽNS ribojimai turi būti kompensuojami SŽNSĮ įgyvendinančioje Metodikoje nustatyta tvarka <...>.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Pagrindiniai argumentai nurodyti atsakyme į 2 pastabą.</p> <p><u>Nepakeitus įstatymų (Aviacijos, Atsinaujinančių išteklių energetikos, Saugomų teritorijų įstatymų) nuostatų ir jose nurodytų kompensavimo dėl Įstatyme nurodytų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo šiuose atitinkamuose įstatymuose nurodytose teritorijose apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkų, Metodikoje nevertinami šiuose įstatymuose nurodyti atitinkami atvejai.</u></p> <p>Kompensacijos dėl saugomose teritorijose nustatytų veiklos apribojimų (t. y. <i>ne Saugomų teritorijų įstatyme, bet saugomose teritorijose</i>) taikymo išmokamos Saugomų teritorijų įstatyme nurodyta tvarka.</p> <p>Aplinkos ministerija numato teikti Vyriausybės nutarimo, kuriuo nustatyta kompensacijų už apribojimus saugomose teritorijose apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka, pakeitimo projektą, kuris teisės aktų nustatyta tvarka bus derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene.</p>
20	Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų 2020-02-11 raštas Nr. 1.03-0113	<...> siekiant, kad žemės bei miškų savininkai nebūtų diskriminuojami kitų asmenų grupių atžvilgiu, Taryba siūlo išplesti Metodikos taikymo apimtį nurodant, kad dėl SŽNS atsiradę nuostoliai/apribojimai miško paskirties žemėje būtų kompensuojami pagal Metodikoje įtvirtintą kompensacijos apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką.	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Argumentai dėl neatsižvelgimo pateikti atsakyme į 2 ir 19 pastabas.</p>

Aplinkos ministras
 Kęstutis Mažeika
 2020-03-18
 Tiesės ir personalo skyriaus vedėja
 Reda Skirpavičiūtė